

Rijksvastgoedbedrijf
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Handreiking Onbeheerde Nalatenschappen

Jaarlijks overlijden in ons land honderden mensen zonder dat erfgenamen aanspraak maken op de nalatenschap. Het Rijksvastgoedbedrijf geeft in de Handreiking Onbeheerde Nalatenschappen, praktische informatie en werkwijzen aan organisaties bij de afhandeling van (onbeheerde) nalatenschappen.

Als iemand is overleden hebben organisaties, zoals gemeenten en bewindvoerders, regelmatig behoefte aan gegevens over een (potentieel) erfgenaam of potentiële erfgenamen. Hoe komt u als organisatie hier aan en hoe gaat u er mee om in de werkprocessen? Welke stappen moeten gezet worden als er een bericht van overlijden is ontvangen?

Opvragen akte van overlijden

U kunt een akte van overlijden opvragen bij de gemeente waar de betrokkene is overleden. Hierop staat altijd de persoon vermeld die aangifte heeft gedaan van overlijden.

Deze persoon is mogelijk bekend met familieleden of beschikt over informatie over bijvoorbeeld de uitvaart en kan een belangrijke informatiebron zijn.

Raadplegen Centraal Testamentenregister

Bij het Centraal Testamentenregister (CTR) kunt u nagaan of de overledene een testament heeft laten opmaken en zo ja wie de notaris is waar u terecht kan.

In een testament is beschreven wie de erfgenamen zijn. De erfgenamen hoeven geen familieleden te zijn van de overledene.

- Meer informatie: <http://www.notaris.nl/centraal-testamenten-register>; 0900-114 41 14 (€ 0,25 per minuut); maandag tot en met vrijdag van 9.00 tot 12.00 uur en van 13.30 tot 16.00 uur.
- Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie www.knb.nl

Raadplegen boedelregister

Een (potentieel) erfgenaam kan een nalatenschap verwerpen of aanvaarden. Deze keuze is definitief en daarmee wordt duidelijk wie wel en wie geen erfgenaam is.

U kunt bij het boedelregister (griffie van de rechtbank) een overzicht krijgen van de erfgenamen die de nalatenschap aanvaard of verworpen hebben. En ook of er wellicht al een notaris of executeur of vereffenaar bezig is met de afhandeling van de nalatenschap. U moet hiervoor bij het boedelregister zijn bij de woonplaats van de overledene.

- Meer informatie: www.rechtspraak.nl

Raadplegen Kadaster

U kunt bij het Kadaster controleren of de erflater eigenaar was van een onroerende zaak.

- Meer informatie: www.kadaster.nl

Wanneer er geen testament is

Wanneer een overledene geen testament heeft nagelaten, wordt de verdeling van de erfenis wettelijk geregeld in het zogenoemde versterferrecht. Het versterferrecht bepaalt ook wie de (potentiële) erfgenamen zijn.

De erfgenamen zijn onderverdeeld naar bloedverwantschap.

Groep 1: echtgenoot / geregistreerd partner en kinderen

Pas wanneer zeker is dat de mensen in deze groep hebben verworpen of zijn overleden zonder nakomelingen, zijn de verwanten in groep 2 potentieel erfgenaam.

Groep 2: ouders, broers en zussen

Pas wanneer zeker is dat de mensen in deze groep hebben verworpen of zijn overleden zonder nakomelingen, zijn de verwanten in groep 3 potentieel erfgenaam.

Groep 3: grootouders

Pas wanneer zeker is dat de mensen in deze groep hebben verworpen of zijn overleden zonder nakomelingen, zijn de verwanten in groep 4 potentieel erfgenaam.

Groep 4: overgrootouders

Pas wanneer zeker is dat de mensen in deze groep (tot en met de 6e graad) hebben verworpen of zijn overleden zonder nakomelingen, is de Staat verkrijger van de nalatenschap.

Na bovenstaande verkenning kunnen de erfgenamen die aanvaard hebben en de (potentiële) erfgenamen die zich nog niet hebben uitgesproken worden benaderd. Hiervoor is mogelijk nader onderzoek nodig door een notaris, door het Centraal Bureau voor Genealogie, door de gemeente of door het Rijksvastgoedbedrijf.

Aanmelden bij het Rijksvastgoedbedrijf

In het geval de Staat de nalatenschap verkrijgt zoals hieronder geschetst, dan kunt u deze bij ons aanmelden.

- Alle potentiële erfgenamen hebben verworpen of zijn overleden. De Staat is geen erfgenaam en is dan ook niet degene die de openstaande schulden moet betalen. (artikel 4:189 BW).
- De Staat is als erfgenaam aangewezen.
- Er is sprake van verjaring. Dit is het geval wanneer er gedurende 20 jaar na het overlijdensdatum geen aanspraak is gemaakt op de nalatenschap (artikel 4:226 BW).

U kunt de nalatenschap ook aanmelden als er geen erfgenamen of andere partijen zijn die de afwikkeling van een nalatenschap op zich kunnen nemen.

Wij onderzoeken dan of we de nalatenschap kunnen afwikkelen.

Bij onbeheerde nalatenschappen gaat het vaak om nalatenschappen van overledenen zonder traceerbare familie. Dergelijke nalatenschappen worden niet geregeld en niemand maakt er aanspraak op. Alleen als de baten in verhouding staan tot de kosten van het uitzoeken van de nalatenschap en het achterhalen van mogelijke erfgenamen pakt het Rijksvastgoedbedrijf de afwikkeling op. De directie Transacties & Projecten, sectie Onbeheerde Nalatenschappen van het Rijksvastgoedbedrijf zorgt dat bij de afwikkeling van onbeheerde nalatenschappen de gelden en goederen uit onbeheerde nalatenschappen zoveel mogelijk ten gunste van traceerbare erfgenamen komen.

Als ondanks onderzoek onduidelijk blijft of er erfgenamen zijn die in de toekomst aanspraak zullen maken op de nalatenschap, wordt een eventueel saldo gestort in de consignatiekas van het ministerie van Financiën. De consignatiekas bewaart het geld twintig jaar voor rechthebbenden, daarna vervalt het ook aan de Staat.

- Meer informatie: www.rijksvastgoedbedrijf.nl/nalatenschappen
- De vermoedelijk onbeheerde nalatenschap kunt u melden via postbus.rvb.nalatenschappen@rijksoverheid.nl

Verklarende woordenlijst

- **Verwanten:** alleen familie in de bloedlijn erft (met uitzondering van de partner)
NB: Wanneer een nakomeling is overleden na de erflater moeten weer de erfgenamen van deze persoon benaderd worden.
- **Potentieel erfgenaam:** pas wanneer een potentieel erfgenaam een nalatenschap aanvaardt is hij/zij erfgenaam. Voor deze beslissing is hij/zij potentieel erfgenaam. Verwerpingen en beneficiaire aanvaarding moeten ingeschreven staan in het boedelregister/of mensen moeten een bewijs kunnen overleggen dat ze verworpen hebben voor het geval het boedelregister nog niet up to date is. Voor zuivere aanvaarding is dat niet nodig.
- **Beneficiaire aanvaarding:** ook wel genoemd aanvaarding onder het voorrecht van boedelbeschrijving. Wanneer hiervoor gekozen wordt dan zijn erfgenamen niet aansprakelijk voor schulden van de overledene met hun eigen vermogen. Bij zuivere aanvaarding is dat wel het geval.